

مهیا بودن زمینه رونق «گردشگری مقاومت» در همدان

معاون هماهنگ‌کننده سپاه انصارالحسین (ع) استان: همدان قابلیت مطرح شدن در زمینه گردشگری مقاومت را دار

هیئت اندیشه‌ورز در این خصوص تشکیل شود

به ترتیب کردستان، کرمانشاه، ایلام، آذربایجان غربی و همدان می‌توانند محصول گردشگری جنگ را به سایرین ارائه کنند.

گردشگری جنگ زمانی که در کشورمان قابلیت عرضه می‌یابد، پیشتر به سمت گردشگری مقاومت پیش می‌رود و در این خصوص تاکنون برنامه‌هایی چون احداث موزه‌ها و نمایشگاه‌های دفاع مقدس، برگزاری یادواره شهدا و برپایی اردوهای راهیان نور بنا نهاده شده است؛ اما به‌منظور بهره بردن از ظرفیت‌های این مناطق بایستی قدم‌ها را کمی بلندتر و البته محکم‌تر برداشت. به‌نوعی که با تلاش در مسیر معرفی هرچه بهتر مناطق غربی و جنگ‌زده، سعی کرد تا از راویان این عرصه که از بومیان مناطق هستند و جنگ را با گوشت و خون خود درک کرده‌اند، کمک گرفت.

مناطق که تحت بمباران‌های شدید بوده را به مردم معرفی کرد و خاطرات آن‌ها را برای نسل جدید گفت و سعی در رونق گرفتن موزه‌های دفاع مقدس داشت تا بتوان در مسیر گردشگری مقاومت قدم برداشت.

دراین‌بین می‌توان به اتفاقات رخ‌داده در ورزشگاه قدس همدان اشاره کرد که قدمتی ۵۰ ساله دارد و در سال ۱۳۶۱ مصادف با روز جهانی قدس، چمن‌هایش مورد هدف بمباران هواپیماهای عراقی قرار گرفت و در اثر آن ۸۰ نفر از نمازگزاران کشته شدند؛ اما به‌راستی جوانان و نوجوانان کشورمان و حتی جوانان و نوجوانان غرب کشور تا چه حد از این ماجرا خبر دارند و آیا ورزشگاه مذکور را دیده و با صحبت‌های راویان، آن را حس کرده‌اند؟

بدین‌سان باید گفت استان همدان که در دوران جنگ تحمیلی و دفاع مقدس ۵۰۰ بار بمباران را تجربه کرده است، در دل خود حرف‌های زیادی برای گفتن دارد که می‌توان آن‌ها را در قالب گردشگری مقاومت مطرح کرد تا از فراموشی آن‌ها جلوگیری شود؛ اما بایستی در این راه به نیازهای گردشگران در مناطق دارای جاذبه‌های گردشگری جنگ توجه شود. نیازهایی که محدود به جاذبه‌ها نیست، نیازهای خدماتی و رفاهی از یک‌سو و رشد شناخت و آگاهی‌های لازم نسبت به گردشگری جنگ و پیامدهای آن در تطبیق با نتیجه از سوی دیگر بایستی مورد توجه قرار گیرند تا بتوان قدم‌هایی مهم در این راه برداشت.

همدان قابلیت مطرح شدن در زمینه گردشگری مقاومت را دارد/ هیئت اندیشه‌ورز در این خصوص تشکیل شود

در این راستا گفت‌وگویی با معاون هماهنگ‌کننده سپاه انصارالحسین (ع) استان همدان صورت گرفت تا نظرات وی در این زمینه را جویا شویم:

سرهنگ مصطفی رستمی با تأکید بر اینکه استان همدان از دیرباز و از اوایل انقلاب سرنوشت‌زیا، بوده است، خاطر‌نشان کرد: در عملیات مختلف، اعزام نیرو به مناطقی همچون مرسداد و حتی تاکنون، استان همدان نقش آفرینی کرده است.

وی با بیان اینکه به‌نظم استان همدان بتواند در زمینه گردشگری مقاومت پیش رود، خاطر‌نشان کرد: در این راه نیاز به هیئت اندیشه‌ورز از سوی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های انقلاب اسلامی استان همدان داریم تا بتوانیم ظرفیت‌های استان همدان در این خصوص را بررسی کنیم.

معاون هماهنگ‌کننده سپاه انصارالحسین (ع) استان همدان درخصوص مناطقی در استان همدان که می‌توانند در زمینه گردشگری مقاومت مورد توجه باشند عنوان کرد: پادمان شهدا در میدان میشان، ورزشگاه قدس و شهرستان کبودرآهنگ می‌توانند ازجمله ظرفیت‌های استان همدان درخصوص گردشگری مقاومت باشند.

سرهنگ رستمی در ادامه با اشاره به شهرستان‌های همدان، بیان کرد: شهرستان‌هایی همچون کبودرآهنگ و ملایر تحت بمباران‌های جنگ قرار گرفته‌اند و اتفاقات عجیبی در آن‌ها رخ داده است که می‌توان آن را نیز در برنامه‌ریزی‌های گردشگری مقاومت مدنظر داشت.

وی ادامه داد: برخی از گروهک‌های ضد انقلاب همدان در نقطه‌های مختلفی حضور داشتند که همه این‌ها را می‌توان در بحث گردشگری جنگ مدنظر داشت.

سرهنگ رستمی با اشاره به آیت‌الله می‌شاه‌ولد به‌عنوان رهبر مبارزات انقلابی مردم ملایر در دوران انقلاب، اظهار کرد: خیلی از نقاط استان همدان می‌تواند زیر پوشش گردشگری جنگ و گردشگری مقاومت مطرح نشود؛ می‌توان با افرادی که جنگ را دیده‌اند و در مقاومت‌ها نقش آفرینی کرده‌اند، مصاحبه کرد و پای صحبت‌های پیشکسوتانی نشست که جنگ را دیده‌اند.

معاون هماهنگ‌کننده سپاه انصارالحسین (ع) استان همدان در بیان صحبت‌های خود به لزوم تشکیل هیئت اندیشه‌ورز در این راستا تأکید ورزید.

بایستی‌های مغفول در صنعت گردشگری همدان

گردشگران جنگ در قالب‌های مسافران زیارتی/ یادبودی (گردشگرانی که عزیزانشان را در جنگ دست داده‌اند)، مسافران کنج‌کاو (با هدف دیدن عوایق و نتایج جنگ، مسافران وظیفه‌ای/ کارکردی (همچون خبرنگاران و محافظان صلح)، داوطلبان جنگ/ رزمندگان (مبتنی بر خاطرات و نوستالژی‌ها)، مسافران فرهنگی (بازدیدکنندگان از میراث فرهنگی)، ماجراجویان، مسافران هنری و ادیبات (با هدف خلق آثار هنری و ادبی بعد بازدید از مناطق جنگی) و مسافران تصادفی (در توقف بین راه برای استراحت یا تفریح از ایسن مناطق بازدید می‌کنند)، همگی می‌توانند مخاطبان بسته‌های گردشگری جنگ و مقاومت در مناطق غربی باشند. گردشگری مقاومت نقطه تلاقی اقتصاد و فرهنگ است که باید در گوشه‌کوشه سسزنامیان به آن توجه داشت و نغته‌ای از آن بهره اقتصادی برد و در مسیر اشتغال‌زایی قدمی برداشت، بلکه می‌توان با این رویدادها تجارب، عبرت‌ها و البته دستاوردهای کشورمان را در سطح بین‌الملل معرفی کرد؛ باید از داشته‌هایمان یعنی راویان جنگ، سرداران، نظامیان و یا افرادی که جنگ را با گوشت و خون خود احساس کرده و دیده‌اند، کمک گرفت و تا آن‌ها با به سن پیری ننهاده‌اند، قدمی در این عرصه برداشت. به‌راستی که در دل مناطق غربی خاطراتی نهفته است که توجه به آن‌ها تنها در قالب اردوهای راهیان نور نمی‌گنجد و لازم است با توجه در سته‌های ارائه‌شده و ورود در عرصه گردشگری مقاومت با برنامه‌ریزی راهبردی توسعه گردشگری جنگ، مخاطبان این برنامه‌ها را تسهیل‌شد است تا حافظه سسزنامی مردم در این راستا شکل بگیرد و بتوان قدمی در راه ارج نهان به مقام شهدا و رزمندگان برداشت؛ امید است با بهره‌گیری از فرصت‌هایمان، اشتغال پایدار را برای جوانان این مناطق به ارمغان آوریم.

گفتنی است: در شماره‌های بعدی سعی می‌شود تا این موضوع را در سایر مناطق غربی کشورمان نیز مورد واکاوی قرار دهیم تا با کمک مسئولین مربوطه در راه عملیاتی کردن گردشگری مقاومت در مناطق غربی کشورمان قدمی برداریم.

سپهرغرب، گروه گردشگری: قبل از بیان مفهوم گردشگری مذهبی و زیارت باید به این نکته توجه کرد که گردشگری مذهبی و زیارتی دو مقوله جدا از یکدیگر هستند که هریک تعریف خاص خود را دارند و گاه اشتباه به جای هم مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ درواقع گردشگری زیارتی زیرمجموعه‌ای از گردشگری مذهبی است.
ب اینجاسعی می‌کنیم با بیان یک مثال تفاوت این دو مقوله را با یکدیگر روشن کنیم: زمانی که یک شهروند شهر رشت به مسجد اکبریه لاهیجان می‌رود تا از آثار تاریخی آن بازدید کند، به آن در نوع گونه‌شناسی گردشگری مذهبی گفته می‌شود و در زیرشاخه گردشگری مذهبی قرار می‌گیرد؛ اما هرگاه همان فرد به بقعه شیخ زاهد گیلانی در لاهیجان برود و از آن بازدید کند در نوع تیپ‌شناسی گردشگری زیارتی قرار می‌گیرد.

مفهوم گردشگری مذهبی
این نوع از گردشگری یکی از رایج‌ترین اشکال گردشگری در سراسر جهان است که سابقه آن به قرون و اعصار گذشته برمی‌گردد و به‌طور کلی شامل سفرها و بازدیدهایی می‌شود که اصلی‌ترین هدف از آن‌ها تجربه‌ای مذهبی است.

جاذبه‌های مذهبی، زیارتگاه‌ها و اماکن مقدس هرساله تعداد زیادی از گردشگران را به سوی خود جذب می‌کنند، تأسیسات اقامتی و پذیرایی این نوع از گردشگری مانند مسافرخانه‌ها و زانرسراها با توجه به بافت اجتماعی- فرهنگی و عقیدتی گردشگران و جامعه میزبان، دارای ویژگی‌های خاص خود است که در هر کشوری از تنوع بسیار بالایی برخوردار بوده، نکته قابل توجه اینکه گردشگری مذهبی تنها شکلی از اشکال گردشگری است که بر موانع آب‌وهوایی غلبه می‌کند. سینک یکی ازنظر بهپردازان صنعت گردشگری در این زمینه می‌گوید:

«به نظر می‌رسد روحیه ادبیه‌سیر موانع آب‌وهوایی غلبه می‌کند. بدین‌ترتیب با تغییرات فصل و تحولات آب‌وهوایی مشاهده می‌شود که تعداد توریسم و بازدید از شهرها و مراکز مذهبی دچار تغییر نمی‌شود.» برای این نوع گردشگر تنها مقصد حائز اهمیت نیست، تجربه او از همان ابتدای ترک مبدأ آغاز می‌شود و تمام مسیر و وقایعی را که در طول مسیر با آن مواجه می‌شود، در بر می‌گیرد. در یک تقسیم‌بندی کلی جاذبه‌های مذهبی را می‌توان در ۶ دسته برشمرد:

۱- مساجد ۲- امام‌زاده‌ها و بقعه‌ها ۳- آرامگاه‌ها و قبور ۴- تکیه‌ها و حسینیه‌های قدیمی ۵- آتشکده‌ها و آتشگاه‌ها ۶- صومعه‌ها و خانقاه‌ها ۷- کاره‌های از این جاذبه‌های مذهبی می‌توانند دارای بُعد مسیری، منطقه‌ای، فرامطقه‌ای، ملی و بین‌المللی باشند.

در یک تعریف کلی می‌توان گردشگری مذهبی را گونه‌ای از گردشگری دانست که شرکت‌کنندگان در آن دارای انگیزه‌های مذهبی (متحصراً و یا به‌صورت ترکیب با سایر انگیزه‌ها) هستند و از اماکن مقدس نظیر کلیساها، مساجد، مقابر، امام‌زاده‌ها و نظایر آن‌ها بازدید می‌کنند.

با توجه به تعریف بالا ما در این زمینه با دو دسته مختلف از گردشگران روبه‌رو هستیم؛ دسته نخست کسانی که از اماکن مقدس دین خود بازدید می‌کنند، مانند مسلمانانی که به زیارت اماکن مقدس خود نظیر کعبه، عتبات عالیات و یا سایر اماکن متبرکه می‌روند و دسته دوم کسانی که از اماکن مقدس سایر ادیان دین‌دار می‌کنند، به‌عنوان مثال زیارتی وجود دارند که مسیحی نبوده اما از کلیساهای نقاط مختلف بازدید می‌کنند و یا مسیحیانی که به دیدن معابد بودایی‌ها یا سایر ادیان می‌روند.

تقسیم‌بندی انواع گردشگری مذهبی
انواع گردشگری مذهبی را می‌توان از ابعاد و جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار داد که هر یک از تقسیم‌بندی‌های زیر می‌تواند بر بازارپایی محصول گردشگری تأثیر بسزایی داشته باشد؛ در ادامه سه مورد تقسیم‌بندی از ابعاد و جنبه‌های مختلف

گردشگری مذهبی

می‌آید:
۱. طول مدت اقامت:

انواع گردشگری مذهبی ازنظر طول مدت اقامت به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند؛ الف) گردشگری مذهبی کوتاه‌مدت: عبارت است از سفری که به لحاظ مکانی محدود و در فواصل کوتاه اتفاق می‌افتد. هدف از این سفر رفتن به یک مرکز مذهبی با حوزه نفوذ محلی، منطقه‌ای، فرامطقه‌ای و یا شرکت در یک جشن، کنفرانس و جلسه‌ای مذهبی است که این نوع سفر هم به لحاظ بُعد زمانی و هم به لحاظ بُعد مکانی کوتاه بوده و شامل اقامت شبانه در مقصد نمی‌شود.

ب) گردشگری مذهبی بلندمدت: عبارت است از بازدید مراکز مذهبی با حوزه نفوذی محلی، منطقه‌ای، فرامطقه‌ای، ملی و بین‌المللی و یا شرکت در جشن‌ها، کنفرانس‌ها و جلسات مذهبی برای چند روز یا هفته.

اماکن زیارتی مهم سالانه بین یک تا ۱۰ میلیون زائر (گردشگر) را به خود جذب می‌کنند که این تعداد همیشه در نوسان است و در طول مراسم و سالگردهای خاص مذهبی میزان زائران (گردشگران) افزایش و یا به علت مسائل سیاسی، رکود و جنگ کاهش می‌یابد.

۲. انگیزه‌ها و اهداف سفر:

انواع گردشگری مذهبی ازنظر اهداف و انگیزه‌های سفر به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند: الف) سفر به‌منظور بازدید از مراکز مذهبی و زیارتی همچون مساجد، کلیساها، معابد، صومعه‌ها، آرامگاه‌ها، امام‌زاده‌ها و غیره که این نوع سفر در اسلام به دو دسته سفرهای عبادی و زیارتی و سفرهای تبلیغی تقسیم می‌شود؛ سفرهای عبادی و زیارتی شامل سفر برای زیارت خانه خدا (سفر حج)، زیارت اماکن و بقاع متبرکه، زیارت آرامگاه‌ها و قبور، سفر برای صله ارحام و دیدار با خویشان و دوستان و عیادت بیماران، سفر برای انجام کارهای خیر و مطالعه بعثت انبیا و پیامبران، سفر برای کمک به مستمندان و رسیدگی به ایتم‌ا و نیازمندان و غیره می‌شود و سفرهای تبلیغی شامل تبلیغ دین اسلام، سفر برای ارشاد و هدایت مردم و غیره است.

ب) سفر به‌منظور شرکت در کنفرانس‌ها، جلسات و جشن‌های مذهبی

ج) سفر به‌منظور بازدید از آثار تاریخی و معماری اماکن مذهبی و زیارتی

۳. میزان سازمان‌یافته بودن سفر:
از این منظر گردشگری مذهبی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

الف) اشکال سازمان‌یافته گردشگری مذهبی: عبارت است از گونه‌هایی مسافرت که افراد به‌تنهایی و تسبیار حائز اهمیت است. مثل سفر زائران مسلمان مختلف به دلیل آموزه‌های این ادیان به پیروانشان، کتب دیده می‌شود.

ب) اشکال سازمان‌یافته گردشگری مذهبی: این سفرها با توجه به مشخصات معینی سازمان‌دهی می‌شوند که این ویژگی‌ها عبارت‌اند از مواردی که در ادامه می‌آید. تعداد شرکت‌کنندگان؛ همان‌طور که در بالا اشاره شد، اغلب سفرهای مذهبی و زیارتی به‌صورت گروهی صورت می‌گیرند، به‌طوری که برای بسیاری از گردشگران مسافرت با یک گروه که با آن‌ها هم‌عقیده و اعتقاد هستند و یا گروه همسالان، بسیار حائز اهمیت است. مثل سفر زائران مسلمان که به مکه مکرمه که هرساله به‌صورت گروهی در زمان خاصی انجام می‌پذیرد.

شیوه و وسیله حمل‌ونقل؛ تا اواسط قرن ۱۹ زائران در سراسر جهان با پای پیاده و گاه به‌صورت ترکیبی از پیاده‌روی و سواربی (با کشتی یا حیوان) به مسافرت می‌پرداختند (که امروزه نیز رفتن به زیارت با پای پیاده در بسیاری از مناطق، فرهنگ‌ها و ادیان وجود دارد).

الگوهای فصلی؛ گردشگری مذهبی نیز همچون سایر انواع گردشگری، با فصل خاص پیوند خورده و در ارتباط است، ازجمله عوامل مؤثر در این زمینه می‌توان به مراسم‌های مذهبی در روزهای

یادبود، موقعیت‌های اقلیمی اماکن زیارتی و تقویم کاری جمعیت محلی و غیره اشاره کرد که نقش بزرگی در فصلی بودن گردشگری مذهبی و زیارتی ایفا می‌کنند. به‌عنوان مثال در ماه ذی‌الحجه افراد زیادی برای شرکت در مراسم و مناسک حج به مکه می‌روند.

ساختار اجتماعی؛ ساختار اجتماعی ازجمله سن، جنس، موقعیت اجتماعی و غیره نیز در سازمان‌دهی این‌گونه سفرها تأثیرگذار است و به‌طور کلی تفاوت‌هایی در سن و جنسیت زائران مذاهب مختلف دیده می‌شود.

ویژگی سفرهای مذهبی
سفرهای مذهبی نیز همچون سایر سفرها دارای ویژگی‌هایی هستند که در زیر به چند مورد از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱- گردشگری مذهبی دارای اثرات منفی زیست‌محیطی، فرهنگی و اجتماعی کمتری نسبت به سایر گونه‌های گردشگری است که شاید بخشی از این ویژگی به دلیل آموزه‌های مکاتب، ادیان و مذاهب زائران باشد و اینکه اغلب زائران افرادی آرام، اهل صلح و مطیع قانون هستند.

۲- فصلی بودن سفرهای مذهبی و اینکه بسیاری از این‌گونه سفرها تنها در فصل‌های خاصی صورت می‌گیرند.

۳- افرادی که دستت به این‌گونه سفرها می‌زنند به دلیل اینکه بیشتر به جست‌وجوی معنویات می‌روند، خیلی تنوع‌طلب نبوده و اکثراً به دنبال سادگی هستند.

۴- تمامی افراد از هر طبقه اجتماعی می‌توانند دستت به این‌گونه سفرها بزنند؛ به‌عبارت‌دیگر سفرهای مذهبی مختص طبقه خاصی از اجتماع نیست؛ تا جایی که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه که گردشگری در مراحل ابتدایی خود به‌سمر می‌برد، برای بسیاری از طبقات اجتماعی گردشگری مذهبی تنها فرصت سفر به‌شمار می‌آید.

همچنین این وضعیت در جوامع متوسط و میانی که طبقات متوسط آن ازنظر مالی و اجتماعی توانایی سفرهای طولانی را ندارند، بیشتر به چشم می‌خورد و وقت آزاد آن‌ها اکثراً به‌وسیله بازدید از اماکن مذهبی و زیارتی پُر می‌شود.

۵- اکثر سفرهای مذهبی و زیارتی به‌صورت گروهی و جمعی و سازمان‌دهی‌شده صورت می‌گیرند.

۶- برخی سفرهای مذهبی از لحاظ اجرای فرامین مربوط به آن دین، حالت اجباری و یا تأکیدی به خود می‌گیرند که به‌ناچار تمامی افراد مؤمن به آن دین با مذهب مجبور به اجرای سفر جشن‌های ملی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۷- مراکز مذهبی و زیارتی مکان‌هایی را برای دیدار و ارتباط مردم با فرهنگ‌ها و مناطق مختلف فراهم می‌کنند.

۸- تولید و فروش صنایع‌دستنی قدیمی، طرح‌ها و تولیدات باستانی مناطق مختلف در مراکز مذهبی و زیارتی

۹- گردشگری مذهبی دارای جنبه‌های سیاسی نیز هست، به‌طوری که بسیاری از اماکن مذهبی متعاقباً اماکن ملی نیز به‌شمار می‌آیند و برای برپایی جشن‌های ملی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

منابع و مآخذ:

Meyer. Guenter (۲۰۰۴). "New Research Network for Islamic Tourism New Research Network for Islamic Tourism, Islamic Tourism". Issue ۱۱. Rinschede.Gisbert (۱۹۹۲). Forms of religious tourism and pilgrimage "special interest group www.aftab.ir www.wikipedia.org

۱۰بهتال زندی

لرستان؛ سرزمین جاذبه‌های ناشناخته و بکر

کلید توسعه استان در دست گردشگران

شهرستان دورود بازدیدی داشتیم تا این منطقه گردشگری بیشتر مورد توجه و نگاه فعالان گردشگری قرار گیرد.

ضرورت معرفی جاذبه‌های گردشگری
در همین راستا یک فعال گردشگری با اشاره به اینکه وجود طبیعت زیبا و بکر لرستان انسان را به فکر وامی‌دارد، گفت: وجود آبشارهای زیبا، منازل روستایی، پوشش جنگلی، رودخانه‌های خروشان و دیگر جاذبه‌های استان چشم هر بیننده‌ای را خیره می‌کند.

علی سعادت افزود: با وجود این‌همه زیبایی اما مردم از آن‌ها آگاه نیستند، بنابراین به نظر می‌رسد معرفی ظرفیت‌ها باید در دستور کار متولیان و البته فعالان گردشگری قرار بگیرد.

وی خاطر‌نشان کرد: برگزاری تورهای گردشگری و دعوت از لیدرهای گردشگری دیگر استان‌ها یکی از راهکارهایی است که می‌تواند باعث جذب و توسعه گردشگری لرستان باشد.

سعادت با اشاره به اهمیت زیرساخت‌های گردشگری برای جذب گردشگر، عنوان کرد: نمی‌شود انتظار ورود گردشگر را داشت، اما فضا و زیرساخت برای آن‌ها فراهم نباشد؛ وجود طبیعت زیبا و اشرار تاریخی به‌تنهایی برای ورود گردشگر کافی نیست.

برنامه‌ای برای تغییر دیدگاه گردشگران پس از سیل

معاون گردشگری اداره کل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری لرستان نیز در حاشیه برگزاری تور گردشگری گفت: قطار گردشگری برای نخستین‌بار قبل از سیل در استان به راه افتاد، اما با بروز سیل ۵۰۰ نفر از گردشگران استان را از دست دادیم؛ همچنین ۹۰ درصد تورهای مراکز اقامتی، پذیرایی و فائز خدمات مسافرتی استان کنسل و به لحاظ اقتصادی متحمل خسارت‌هایی شدند.

مهدی بهاروند افزود: برای از بین رفتن دیدگاه منفی که پس از بروز سیل بین گردشگران ایجاد شد و با توجه به اینکه در فصل گردشگری قرار داریم، اقدام به برنامه‌ریزی برای برگزاری تور آشناسازی با جاذبه‌های گردشگری استان کردیم.

وی با اشاره به اینکه در تورهای مذکور از فعالان

سپهرغرب، گروه گردشگری - شکبیا کولیوند: معنا و مفهوم گردشگری جنگ در مناطق غربی کشورمان این روزها حال و هوای دیگری دارد، حس نوستالژیک برای بزرگ‌تراها و حس کنج‌کاو برای کوچک‌ترها باعث شده که راویان و نویسندگان جنگ تحمیلی و دفاع مقدس تلاش کنند تا گوشه‌ای از خاطرات و تجربیات آن روزها را بیان کنند؛ اما به‌راستی چرا تاکنون در استان‌های غربی کشورمان با بیشترین بمباران‌ها و مسائل جنگ تحمیلی را دیده‌اند به‌جز برگزاری اردوهای راهیان نور، فکر و برنامه‌ریزی دیگری نشده است؟

پیامدهای مثبت و دستاوردهای منحصربه‌فرد صنعت گردشگری بر هیچ‌کس پوشیده نیست، چنان که به‌ازای هر گردشگر، ۱۱ شغل ایجاد می‌شود. مناطق غربی کشور در زمینه‌های مختلف می‌توانند ورود مناسبی داشته و نقاط مثبت شهرهای خود ازنظر گردشگری را به فرصتی برای رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال تبدیل کنند.

این روزها اشتغال پایدار و البته اقتصاد پایدار در گرو توسعه گردشگری است، بدین‌سان حال که زمینه‌های بهره‌گیری از این صنعت فراهم بوده، چرا نباید قدم‌های بلندی در این عرصه برداشت؟

همه این سوال‌ها موجب شد تا پیگیری گردشگری مقاومت را در پیش گرفته و ابتدا به سراغ مسئولین مربوطه در استان همدان برویم.

عرصه رقابتی به‌وجودآمده در زمینه گردشگری موجب شده تا هر کشوری که بتواند با نوآوری در محصولات و تعریف مقاصد جدید گردشگری قدمی پیش ببرد، برنده شود و سهمش از درآمد و اشتغال این فعالیت اقتصادی افزایش یابد؛ از سویی چون گردشگری پدیده‌ای پویا است، همواره تحت تأثیر تحولات فناوری، اجتماعی و فرهنگی تغییر می‌کند. اکنون انگیزه‌های مسفر در مقایسه با گذشته تفاوت اساسی دارند، به‌نوعی که مشاهده می‌شود گاهی انگیزه بازدید از پدیده‌های تلخ همچون جنگ، سیل، زلزله و غیره است.

شکل‌گیری گردشگری جنگ نشان‌دهنده تلاش برای ایجاد و همپایازی مقاصدی جدید با انگیزه‌های متفاوت در جذب گردشگران است؛ گردشگری جنگ آن‌گونه که در جهان شکل گرفته و مقاصدی که در زمینه جذب این نوع از گردشگری فعال هستند، چیزی فراتر از تنوع و سرگرمی را در دل دارد و این موضوع خود شناخت این‌گونه از گردشگری را که در زیرشاخه گردشگری تلخ قرار دارد، با توجه به قابلیت‌های موجود دوچندان ضرورت بخشیده است. بسیاری از کشورهای که در گذشته به‌نوعی با جنگ درگیر بوده‌اند، سعی دارند تا در زمینه گردشگری آن قدم بردارند و اتفاقاتی که در کشورشان به وقوع پیوسته و عبرت‌آموزی از این رویدادها را بیان کرده و در راستای تقویت موقعیت خود در سطح بین‌الملل و حتی بهره‌برداری‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی از آن قدم بردارند.

در این خصوص می‌تسیم که کشورمان پتانسیل‌های متعددی دارد و اگر نگاهی به مناطق غربی کشورمان بیندازیم، شاهد هستیم که بیشتر مسائل و تبعات جنگ در این محدوده بوده است؛ بدین‌سان می‌توان در این زمینه ورود پیدا کرد و محصول گردشگری جنگ را به مخاطبان آن عرصه داشت.

موزه‌هایی که شکنجه‌های سیاسی را نشان دهد، موزه‌های شهدا، موزه صلح، نمایشگاه‌های دائمی یا موقتی از تصاویر شهدای انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی، بازدید از مناطق جنگی و ساختمان‌های تخریب‌شده، شنیدن داستان‌های راویان جنگ و غیره، ازجمله جاذبه‌های جنگ محسوب می‌شوند.

طبق سطح‌بندی‌های به‌عمل‌آمده درخصوص جنگ تحمیلی، مشاهده می‌شود که از مناطق غربی

سپهرغرب، گروه گردشگری: لرستان با طبیعتی بکر و جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی یکی از زیباترین استان‌های کشور به‌شمار می‌رود، هر گوشه‌ای از این استان جلوه زیبایی‌های خدادادی است که دل هر بیننده را به وجد می‌آورد؛ با این وجود بسیاری از جاذبه‌های طبیعی آن حتی برای مردم این دیار نیز تاکنون ناشناخته مانده است.
گردشگری امروز به‌عنوان صنعتی درآمدزا مورد توجه بسیاری از دولتمردان بوده، اما به نظر می‌رسد در لرستان با وجود جاذبه‌های فراوان، این صنعت تاکنون آن‌چنان که بایدوشاید مورد توجه قرار نگرفته است.

یکی از راهکارهایی که می‌تواند در رونق صنعت گردشگری استان نقش داشته باشد معرفی جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی است؛ در این میان تورها و فعالان گردشگری درصورت فراهم بودن زیرساخت‌ها، می‌توانند در جذب گردشگر ایفا نقش کنند.

پس از سیل فروردین‌ماه شاهد برخی ترگانه‌ای‌ها از سوی تورهای گردشگری مختلف در سراسر کشور بودیم، اما ظرف چند روز گذشته یکی از تورهای گردشگری کشور به مدت سه روز در استان حضور داشته و از نزدیکی وضعیت لرستان و جاذبه‌های گردشگری را مشاهده کردند.

به نظر می‌رسد برای رونق هرچه بیشتر تورهای گردشگری در راستای توسعه این صنعت مهم، علاوه بر معرفی جاذبه‌های طبیعی و تاریخی، باید فرهنگ غنی استان نیز به گردشگران عرضه شود.

روز گذشته همراه با تور آشناسازی فعالان گردشگری کشور با جاذبه‌های تاریخی و طبیعی استان، از تالاب «زغن» واقع در منطقه «چم‌چیت»